

EL DEMÓCRATA

ORGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

Fent-nos la "reclâme"

Sembla talment com si el periòdic portaveu dels regionalistes del Vallès estés verament interessat en fer-nos la *reclâme*, car quants assumptes tracta amb ànim de fuetejar, més que combatre la gestió política administrativa de nostres amics, no serveix sinó per a donar motiu a que, en rebatre càrrecs, es fassi publicitat d'una actuació, que inclús els més indiferents, es veuen obligats a reconèixer honorable i pulcra.

El *tema* per a l'article del passat diumenge, publicat a «Gent d'Ara», fou «El joc», tema d'una suggestió extraordinària i que es presta per a donar *pasta* a la maledicència pública.

Ens plau que siguin nostres detractors els qui ens portin a un terreny, tal volta relliscós per als qui no tinguin per costum, o millor per norma, aconduir-se amb una diafanitat exagerada pel què respecta a recaptació i distribució dels capdals d'altri; emperò que és motiu de satisfacció; per a nosaltres car, sense pecar d'immodèstia, darem publicitat a la gestió benemèrita de la Alcaldia i del «Comitè d'obra benèfica i social».

Ens serà permès fer un xic d'història retrospectiva, puix la iniciació en recaptar fondos procedents dels recreus data de l'any 1916, en que va encarrregar-se de l'Alcaldia de Granollers En Francisco Torras Villeda.

Tothom sap que, des de temps immemorial, s'havia tollerat el joc, sense que n'esdevingués cap aventatge per a la beneficència pública, i va ésser En Francisco Torras qui va fer-ne una font d'ingressos amb destí a nostre Hospital i Asil. Procedint amb sa peculiar delicadesa, va fer-

ne esment als caps de minoria consistorial, i als representants de la Premsa; i no deu oblidar-se que l'any 1916 va distingir-se per la virulència i cruessa de les lluites polítiques.

D'aleshores ensà, per les Alcaldies s'han vingut continuant les recaptacions, les quals han servit en sa totalitat, per a millor atendre el sosteniment de l'esmentat establiment benèfic; fins que recentement, pel digníssim Governador civil de la província, senyor Martínez Anido, va ordenar-se la constitució d'un «Comitè benèfic social» en totes les poblacions caps de partit, amb la obligació de remetre al Govern Civil, tots els mesos, relació certificada, amb tot detall, dels ingressos i llur aplicació; disposició que's complimenta amb rigurosa escrupulositat, posant a cobert, la honorabilitat de les persones que integren la Junta, de totes aquelles insídies amb que vulguin ferir llur susceptibili-

tat uns professionals de la política, exemps de tota solvència moral i material.

Volem recollir una afirmació de l'articulista, de que en diferents llocs s'ha donat a la recaptació de fondos provinents del joc, altre destí, que res te que veure amb la beneficència pública. En efecte; en teníem notícia. Havíem sentit dir, no fa molt temps, que la Diputació va pendre una còmica actitud negant-se a pagar els lloguers de l'Escola Oficial de Comerç; que anava a procedir-se al desahuci, però com això significava una ruptura, més que tivantor, de relacions amb l'Estat *opresor*, uns milers de pessetes, provinents del joc, disfressades amb el socorregut «una persona que quiere ocultar su nombre», varen resoldre l'assumpte amb la natural satisfacció dels *sinfeiners codorniu*, al cap dels quals hi figurava el senyor Vallès i Pujals, president de la Diputació de Barcelona i individu del Comitè de Obra Benèfica i Social.

La millor justificació per l'actuació, ahir dels Alcaldes i avui del «Comitè de Obra Benèfica i Social», és el poder vanagloriar-nos, tots els granollerins, de que els malalts i asilats de nostre primer establiment benèfic estiguin perfectament atesos i que les Religioses que amb elogioble sollicitut els cuiden no tinguin motiu de fer la més petita demanda, car totes les obligacions d'aquella santa casa són cobertes amb exquisida puntualitat.

I, com sia que totes les rendes de que disfruta l'Hospital no arriben a 700 pessetes mensuals i els gastos rebassen les 1,500, podrà veure's com, mercès a una actuació honorable i ben cuidada, es repeteix el miracle del pa i els peixos.

Conseqüències del caciquisme, que diu «Gent d'Ara»!

En el vinent mes d'octubre es reunirà, en una de les poblacions d'aquest districte, que's designarà amb oportunitat, una

ASSEMBLEA

d'elements representatius adictes a la política que inspira l'actuació de la COALICIÓN LIBERAL DEMÓCRATA

Un gran desacert

L'Estat, amb el desconeixement sempitern de les necessitats dels seus administrats, una vegada fou donat al trànsit públic el pont construït sobre el Congost, abandonà el tròs de carretera, anomenada de Barcelona a Ribas, des de la desviació del Coll de la Manya fins al carrer de Josep Umbert (carretera de Mataró).

A l'ignominiosa tècnica de la desviació, hi ha que afegir; ara, aquesta barrabassada; això és, que l'Estat deixa la conservació del tròs de la carretera de Barcelona a Ribas ja esmentat; però no renuncia a la propietat d'aquest tròs. De manera, que el regal que vol fer a l'Ajuntament, és el de que el tròs de carretera de Barcelona a Ribas, en el que hi ha més trànsit, corri la conservació a càrrec de Granollers, i l'aprofitament, a favor de tothom.

Això no pot pas ésser; i com que l'Ajuntament no pot acceptar aquests disbarats, creiem que fa perfectament en negar-se a arreglar el tròs de la carretera des de la de Mataró, fins al Coll de la Manya, mentre l'Estat no li permeti imposar, o bé un impost de circulació, cobrat en portes, o un arbitri anyal per a tothom qui utilitzi la carretera i no sigui veí de Granollers.

Si per al trànsit és precís arreglar amb tota cura els carrers paral·lels, fassís; però no s'ajupi l'Ajuntament davant un disbarat tant gran, i tant injust, i que demostra una vegada més l'ineptitud de l'administració pública.

NOTETES

Tenim a la vista un periòdic de Badalona, que publica un anunci, EN CASTELLÀ dels productes que fabrica aquell mal fill de Granollers i «fabricante de perfumes», tot d'una pesa.

En l'anunci s'hi llegeix: «PRIMERA MARCA ESPAÑOLA».

A la cuenta, l'home ja canta ara el «mea culpa», i ha promès formalment no cridar jamai més visca... això!... mori... allò!... i lo de més avall.

D'aquí endavant, en tots els banquets, i en iniciar-se l'hora del brindis, bramarà amb tot coratge:

VIVA ESPAÑA!

Naturalment, si no ho fes així, renegaria de la seva... marca.

Xòqui-la, senyor perfumaire!

Era el dia de la festa major.

Lloc del fet, el Casino, i mentre s'estava representant el segon acte de «L'Arlesiana», l'hermós drama líric d'en Daudet i d'en Bizet.

Aquell «sinnfeiner» i «fabricante de perfumes», tot d'una pesa, feia «grimegia» i «broma» al local del cafè, i les seves imperinències arribaren a la sala d'espectacles, on escoltava, amb religiós silenci, l'obra magna d'aquell català del Roselló.

Un «bon català», que d'això com de tot, n'hi ha de bons i de dolents, se li atansà, indignat, i li digué:

—Mestre, si no sou aficionat a les belles coses nostres, bo serà que aneu a fer broma a un altre lloc.

Encara li durava el «tràgic» fart del Figaró!

A Sant Just Desvern, fa pocs dies celebraren la festa major. Això no té res de particular; tots els pobles de Catalunya la fan, i alguns; doblen.

El xocant del cas, fou que en un programa publicat per la colònia de dit poble, i redactat en castellà, s'hi feia constar l'assistència, a dits festeigs, del Diputat a Corts senyor Miracle i dels diputats provincials senyors Jansana i Bassols, de la Lliga Regionalista, els dos primers, i d'Acció Catalana, l'últim.

I resava el programa: «Gran baile de Mantones de Manila al estilo de Madrid, con piano de manubrio. Se venderán los clásicos churros y buñuelos».

Es innegable que la Lliga es va espanyolitzant; més ben dit, *madrilenyitzant*.

Això, segurament respòn a la «Espanya gran» que preconitzà el gran Cambó.

Por algo se empieza.

Olé!

Retallem de «Gent d'Ara»:

«L'autor d'aquestes ratlles, que no està afiliat a la «Lliga Regionalista», i àdhuc admet que's combati a la citada agrupació en nom de un nacionalisme més pur..»

I més tard afegeix que els homes de la Lliga sacrificaren llur prestigi i llurs energies per a servir a l'Estat opressor; i que és l'únic agrupament català que treballa per impedir el separatisme que des d'algun temps ensà s'ovira a Catalunya.

Firma tot això un tal «Nandu», i caldria sapiguer si ho subscriuria també don Santiago de Riva i España.

Seria curiós sapiguer què contestaria, el «foraster», a tot això.

Però, cà!.. Com sempre, la callada per resposta.

A ell, deixeu-li solament parlar de coses que no entén.

I, per tant, «fer el fonto».

En aquell nombre que publicà «La Veu de Catalunya» el primer dia de nostra Festa major, i en l'article firmat per don Santiago de Riva i España, diputat de la Mancomunitat, s'hi llegeix que els granollerins som «mansois».

Altre desconeixement, per part del foraster, de tot lo nostre.

Els granollerins, senyor de Riva i España, sentim la dignitat de les coses nostres; i tingui compte, doncs no fos cas que, reflant-se de la nostra «mansedumbre», algún es penedís de haver sigut tant il·lus (ojo, caixista!, il·lus; no il·lus).

Amb això, *al tanto!* I no val a badar, don Santiago.

Don Santiago de Riva i España, diputat de la Mancomunitat de Catalunya, fa servir l'automòbil de dita entitat per a visitar als seus amics del districte.

Això, que per a nosaltres és una greu immoralitat, serà per don Santiago una ardidesa i una genialitat.

El automòvil, mamá
es una cosa...

que le sirve a de Riva,
mamá,

y es prodigiosa!

pues siendo un coche,
como sabrá,

él visita las villas
y pueblos,

pagando los gastos

Mancomunidad.

la, la, la,

Mancomunidad.

Pot cantar-se també amb música d'«Els Segadors».

Merecido homenaje

El pasado jueves, dando cumplimiento a un acuerdo consistorial, el Alcalde de Moncada, don Tomás Ricart, acompañado del segundo teniente de alcalde don Juan Font; de los concejales don Jerardo Jorba, don Jaime Viñas, don José Casajuana y del Secretario de la corporación municipal don Juan Mollet, se trasladaron a esta ciudad con objeto de hacer entrega al Diputado a Cortes don Francisco Torras Villà copia del acuerdo en que el Ayuntamiento de Moncada le patenziza su agradecimiento por sus incesantes gestiones en favor de la construcción del puente sobre el río Ripoll en la carretera de Barcelona a Ribas, reiterándole la más entusiástica y decidida adhesión.

El señor Torras, muy agradecido, obsequió al Ayuntamiento de Moncada con una comida de carácter íntimo, a la que asistieron, además de los señores ya dichos, el Juez Municipal Sr Barber; el prestigioso concejal de Badalona y amigo nuestro muy querido don Pedro Batlle, en representación de la minoría popular de aquel Ayuntamiento, ya que debía tratarse de la carretera de Moncada. Badalona por Vallensana y Canyet; los concejales de la mayoría y minoría liberal de este Ayuntamiento, con el secretario municipal y los Diputados provinciales señores Giró, Vinyals y Flaquer.

El ágape fué admirablemente servido por el Restaurant de La Unión Liberal, y tuvo efecto en el salón de ensayos del Orfeó, galantemente cedido por la Directiva. Transcurrió el mismo en la mayor cordialidad, confraternizando los asistentes y enterándose muy complacidos de los trabajos que en la Diputación y la Mancomunidad realizan sus dignos representantes en favor de los asuntos que les tienen encomendados.

A guisa de brindis el señor Torras en amena conversación agradeció vivamente el homenaje de que le hacía objeto el Ayuntamiento de Moncada, explicando a los reunidos el actual estado de las obras que interesan a dicha población. Fijó particularmente su atención en el importantísimo asunto de la construcción del puente sobre el Ripoll, del que se efectuó ya el replanteo, no dudando que

antes de finalizar el año se habrá anunciado la subasta, ya que para conseguirlo encamina sus trabajos.

El concejal don Agustín Matlló contestó en nombre de los reunidos, diciendo era para Moncada motivo de orgullo el poder rendir tributo de gratitud a un representante en Cortes hijo del Distrito que se desvive dedicando sus energías todas en bien de los intereses de la rica comarca vallesana.

Luego de haberse impresionado por el fotografo de la localidad señor Bosch, unas placas, hicieron los ilustres huéspedes una visita al Instituto de Estudios Superiores, haciendo los honores de la casa el digno director y amigo nuestro muy estimado, don Pedro Vegué.

En el tren de las seis regresaron a Moncada los expedicionarios, a los que se tributó una cariñosa ovación

COMARCALES

Montmeló

No precisava que el desaprensiu secretari del poble fes avinent que era el Corresponsal del periòdic catalanista «Gent d'Ara», ja que tothom endevinava en ell a l'autor de les correspondències molestoses per al digne cap de sometent i regidor En Esteve Guitet, a l'ensens que per al síndic En Rogeli Caballé.

Convé que se sàpiguen els motius que in dueixen al senyor Martori per a babejar a tant dignes veïns de Montmeló.

El fet de que el cap de sometent, vetllant per la dignitat de la Institució, posés en coneixement de la Superioritat que, a requeriment del Jutge de pau s'havia practicat una detenció a les dotze de la nit, amb el consegüent escàndol i que després d'haver pres mida tant greu i amb una tant extraordinària aparatositat, no s'insinuïssin diligències de cap mena, cosa que per ell constituïa una obligació, si volia defugir possibles responsabilitats, ha tret de fogó al pretenció secretari, car no deixa de comprendre que li cap a ell tota la responsabilitat moral del fet ocorregut per inexplicable negligència, si no vol donar-se crèdit al què es diu a cau d'orella i preté esbravar-se embestint contra en Guitet, que sortosament, per les seves rellevants condicions, s'ha fet digne del respecte i consideració dels seus conveïns.

Pel què afecta al síndic, En Rogeli Caballé, havem d'explicar-li al Secretari que ni deu l'acta als regionalistes ni ha militat en dita política. Veient compromeses les eleccions municipals, varen incloure'l en la candidatura, ja que per les seves dots i per la seva independència, podia conquerir els sufragis de molts electors que no militen pas en les files regionalistes, i així asseguraven el triomf de la candidatura. Emperò recordi's que en donar la filiació política dels regidors elegits, En Rogeli Caballé va exigir figurar com «independent», malgrat els precs del *corchete* d'en Santiago de Riba.

El secret d'haver-se separat públicament de la majoria, es únicament per no haver volgut actuar de *conill de guix* ni haver-se prestat a firmar actes en les quals hi figuraven espais en blanc, que després s'havien d'omplir amb *pessetes* ni donar conformitat a comptes no gaire clars, ni consentir que se li posessin a la firma documents en els que apareixien en blanc — per descurt segurament — algunes pàgines.

Tal és la història de la hidrofòbia d'un Secretari que procurarem sia conegut per tots els indrets del Vallès.

P.

Canovellas

Per conducte oficiós, ens consta que l'enginyer de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Lagarde, està encarinyat en fer el projecte del camí veïnal que ha d'enllaçar aquest poble amb la capital del partit, fent el traçat després del pas a nivell del ferrocarril del Nord.

Entre altres motius, ens diuen que hi ha el de que, aprofitant el camí actual, tindria d'exemplar-se el pont, per sota del qual passa, en creuar-se amb el ferrocarril sudit. Si aquest fos l'únic inconvenient, creiem podria prescindir-se'n, deixant-lo igual com està, puix, per altra banda havent d'aconseguir-se la cessió de terrenys gratuïts, per part dels propietaris afectats, l'expedient és fàcil que no sia cursat amb la pressa necessària per a aconseguir que sigui un fet lo abans possible, la realització de l'obra.

Sobre tot, ens dol això per l'advocat senyor de Riba i España, a qui li tenim promès votar-lo els amics de la Coalició, quan la carretera sigui un fet.

Cal, doncs, que don Santiago treballi de ferm, a l'objecte de fer pesca, tenint present que els pagesos d'aquí som homes pràctics. Toquem i toquem!

C.

Llissà de Vall

El diputat senyor Flaquer ha comunicat als seus amics d'aquí que dintre pocs dies quedarà feta la revisió de preus de la carretera que ha d'unir aquest poble amb la de l'Estat, de Granollers a Sabadell.

Un cop feta aital revisió, que, repetim, és qüestió de pocs dies, faltará l'aprovació del Ministeri, trànzit inexcusable, que no dubtem s'esforçarà en aconseguir ben aviat nostre diputat a Corts, don Francisco Torras Villà, present-se anunciar després la subasta.

Com a resultat d'aquesta revisió, l'import de l'obra s'augmenta en un 50 per 100, en relació amb el cost del primer pressupost.

Mercès, a l'intervenció entusiasta, sense política de cap mena, de l'actual diputat provincial senyor Flaquer i dels seus antecessors senyors Fages i Torras, tenim confiança de que l'any pròxim es començarà aquesta obra, que tant desitja el poble de Llissà de Vall.

J. S.

Cardedeu

L'Ajuntament, fent-se ressò dels anhels públics, per a que pugui ésser un fet la carretera a Dos Rius, es dirigirà novament al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, fent-li avinent la necessitat d'aital millora, a l'ensens que pregar-li sigui classificada en la relació d'obres de caràcter preferent.

Es d'esperar que així s'aconsegueixi, malgrat l'interès partidista del diputat senyor de Riba i España en perllongar l'assumpte, sempre amb mires polítiques més en reprovables, tractar-se d'un assumpte d'interès públic.

Corresponsal

Montseny

Cada dia són més fondes les protestes del veïnat per l'abandó en que ens té la Mancomunitat de Catalunya.

Es vergonyós, que tenint, com tenim, una bona carretera a quatre passos, s'ens obligui a viure completament incomunicats.

Una comissió de veïns anà a visitar al diputat provincial don Xavier Flaquer i li exposà les seves queixes, oferint tot seguit dit senyor fer tot quant li sigui possible per a que el Consell de la Mancomunitat, fent-se càrrec de la necessitat de dotar a Montseny d'aquesta millora, prengué els acords necessaris en favor de la justa pretensió d'aquest poble.

El senyor Flaquer, en despedir-se la comissió, va fer constar que ell practicaria amb moltíssim gust els treballs necessaris, sense coaccionar a ningú en qüestió de vots, fent-ho remarcar apropòsit del què succeeix en els demés pobles, cada vegada que tenen de parlar-se d'assumptes d'interès amb l'advocat i diputat de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Santiago de Riva.

El senyor Flaquer ha escrit ja, donant compte de que s'està procedint a un estudi del pressupost de construcció, buscant la manera amb la qual resulti més econòmic, ja que en el projecte actual l'import de construcció arriba a unes 80,000 pesseres per kilòmetre.

Aquest poble remercia coralment al digne diputat provincial pel districte, don Xavier Flaquer, per tot quant ve fent i té ofert fer en aquest vital assumpte.

J. P. B.

Corró de Vall - Las Franquesas

El segon dia de la festa major tinguérem el gust de veure el Diputat a Corts per a aquest districte don Francisco Torras Villà, qui anava acompanyat del diputat provincial senyor Flaquer i dels senyors Pantaleoni i Majoral, estiuejants a la propera població de Montmany (Figaró).

El senyor Torras, abans d'anar a l'envelat, estigué a l'Ajuntament, saludant allí al senyor alcalde, finent d'alcalde i secretari.

Entre altres assumptes d'interès per a Les Franquesas, sabem que canviaren impressions respecte el projecte d'instal·lar el fluït elèctric a Corró de Vall, el què sembla serà un fet dintre de poc temps.

Sant Feliu de Codinas

En aquest poble són generals els comentaris sobre l'ocorregut en la darrera sessió de l'Ajuntament, en la qual fou presentada — i aprovada, naturalment — una proposició, que signaven vuit regidors dels nou que el formen, censurant el procedir de l'alcalde.

Sembla que això ocorregué com a conseqüència d'haver acordat, la Corporació municipal, invitar al Diputat a Corts senyor Torras i el provincial senyor Flaquer, per a que assistissin a alguns actes que's celebraren amb motiu de la Festa Major, invitació que no fou cursada, desatenent així la voluntat del Consistori.

En el pròxim número prometem enterar amb més extensió d'aquest assumpte als llegidors d'EL DEMOCRATA.

Imp. Garrell : Clavé, 25 : Granollers

COMESTIBLES
PASTELERIA : REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

Gaseoses
Sifons i Aixerops

CLOTET

Fàbrica i despatx:
Plaça d'Angel Guimerà

Miquel Crusellas

GUANO CONCENTRAT

NITRATS : SOFRES : SULFAT DE COURE
PRIMERES MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullàs d'aquesta ciutat

FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

CASA GARRELL

IMPREMTA

Establerta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
Llibres Ratllats : Blocs Notes

Diaris : Revistes : Novel·les
Assortit de Joguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
Roba blanca : Géneres de punt
Articles per a regals
Paraigües : Bastons
Ombrel·les

ANISADOS
MONTAÑA

COGNAC
MONTAÑA

Anís La Perla del Vallés

Fàbrica: Calle de San Jaime
Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9

CERRAJERÍA DE OBRAS
ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS

JOSÉ PLANA

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS

GORRAS Y SOMBREROS

ULTIMOS MODELOS

PRECIO FIJO

Clavé, 23 - A. VILLÁ - Granollers